

HISTRIA – ACROPOLĂ CENTRU-SUD. DATE ASUPRA ARTEFACTELOR DIN MATERII DURE ANIMALE (II)

Corneliu BELDIMAN^a, Valentin BOTTEZ^b, Alexandra BIVOLARU^c, Diana-Maria BELDIMAN^d

^a Universitatea din Pitești, Facultatea de Teologie, Litere, Istorie și Arte; e-mail: cbeldiman58@yahoo.com

^b Universitatea București, Facultatea de Istorie; e-mail: valentin.bottez@istorie.unibuc.ro

^c Aix-Marseille Université, Aix-en-Provence, France; bivolaru@cerege.fr

^d Școala Centrală, București; e-mail: sdiana.maria@yahoo.com

Keywords: antler technology, bone technology, Histria, Roman Period, Scythia Minor

Abstract: The article offers the extensive primary research data of the assemblage from 2017 archaeological campaign, comprising 19 pieces. The typological categories are: adornments-accessories (bone hair pins – 2; decorated red deer plate – 1); hafts (bone haft – 1), blanks (red deer blank – 1) and debris (12). The local processing of osseous materials (bone, red deer antler) is taken into account. The artefacts have been made probably within mixt workshops (metal, wood, bone etc.) where various tools, accessories from different raw materials etc. have been produced. The technical solutions of manufacture have been defined using microscopic analysis. Artefacts are dated from Roman and Roman-Byzantine period (2nd–6th century AD). Further chronological data cannot be formulated due to the disturbed context of last occupational levels and standardised parameters of the artefacts. Artefacts made of osseous raw materials which were studied on this occasion offer important typological and technological benchmarks for a complex and extensive approach of the civilisation and culture of the Histrian communities during Roman and Roman-Byzantine period.

Cuvinte-cheie: Epoca romană, Histria, industria materiilor dure animale, Scythia Minor, tehnologie antică

Rezumat: Articolul de față materializează intenția de a introduce rapid în circuitul științific datele primare, în formă extensivă, relative la lotul artefactelor din materii dure animale aferent campaniei 2017, cuprinzând 19 piese. Categoriile tipologice sunt relativ variate: podoabe-accesorii, elemente receptoare și deșeuri: ace de păr de os (N = 2); plăcuță (mâner?) de corn de cerb decorată (N = 1); piese de joc – arșice perforate (N = 2); mâner: mâner de os (N = 1); eboșă – corn de cerb (N = 1); deșeuri: corn de cerb – fragmente de raze și de ax (N = 12). Se iau în considerare indiciile legate de procesarea locală probabilă a materiilor dure animale (os, corn de cerb) în ateliere mixte, în care se produceau (și) artefacte de acest gen, în general accesorii diverse. Au fost definite modalitățile de prelucrare a materiilor prime pe baza analizei microscopice a urmelor specifice. Încadrarea cronologică provizorie se referă la epoca romană și romano-bizantină (sec. II–IV p.Chr.), contextul descoperirii și parametrii standardizați ai pieselor nepermițând, în general, formularea altor precizări. Piese din materii dure animale studiate furnizează necesare repere tipologice și tehnologice pentru abordarea complexă și extensivă a manifestărilor civilizației și culturii comunităților de la Histria în epoca romană și romano-bizantină.

INTRODUCERE. CONTEXT

Publicarea sistematică a descoperirilor de artefacte aparținând industriei materiilor dure animale (IMDA) provenind de la Histria – Sectorul Acropolă Centru-Sud a debutat în 2018, când au fost valorificate materialele din anii 2013–2016¹.

Cu această ocazia continuăm acest demers, prin analiza lotului de artefacte provenind din cercetările desfășurate în cursul anului 2017². Materialul este fragmentat și amestecat, realitate curentă pentru artefactele relativ fragile, prezente în contexte arheologice secundare, de abandon și remaniere; piesele au dimensiuni mici și medii (de cca 30–70 mm), fiind recuperate prin tamisarea sistematică a sedimentului; ele sunt databile probabil pe parcursul mai multor secole (II–VI p.Chr.), provenind din excavarile și nivelările pentru amenajări diverse. Remarcăm gradul semnificativ de

coroziune a suprafețelor, datorat acidității solului din aria sectorului și a sitului.

MATERIALUL

Unele piese au fost selectate în timpul săpăturilor și înregistrate la categoria „Speciale”; altele au fost identificate de primul autor al articolului de față în toamna anului 2017 – prin examinarea integrală a materialului faunistic recoltat în mod exhaustiv din săpături și depozitat în Laboratorul „Dinu Theodorescu” al Centrului de Istorie Comparată a Societăților Antice, Facultatea de Istorie, Universitatea București, fiind pus la dispoziție spre analiză de către șeful Sectorului Acropolă Centru-Sud, conf. univ. dr. Valentin Bottez. Acest lot nu a fost, încă, diagnosticat din punct de vedere arheozoologic. O piesă (HIS-ACS_7) provine din sondajul efectuat în Punctul Sărătură.

¹ Beldiman et alii 2018; Beldiman, Beldiman 2018 – cu bibliografia.

² Bottez et alii 2018a; 2018b.